

KONEVITSAN LUOSTARIN LOPPU

570 vuotta vanha Konevitsan luostari lakkautettiin 20. 5. -63 Suomen ortodoksisen kirkkohallituksen päätöksellä. Historiaan jäävän päätöksen johdosta annettiin lehdistön käyttöön seuraavia tietoja yli puolivuosituhantisesta luostarilaitoksesta.

Konevitsan luostarin on perustanut munkki Arseni v. 1393. Hän on syntynyt Novgorodin lähistöllä, ja on ollut ammatiltaan vaskiseppä. Lapsuudessaan hän on saanut hyvän kristillisen kasvatuksen, ja nuoruudessaan tuntenut erikoista vetoa luostariin. Noviisiksi hän on mennyt läheiseen Lisja-Goran luostariin, jossa vihitty munkkissäätyyn v. 1373. 11 kilvoitusvuotensa jälkeen hän on matkustanut idän kuuluisimpaan Athosvuoren luostariin Kreikkaan, jossa palvellut kuuliaisuustehtävissään noin 3 vuotta.

Athosvuorelta saamansa pyhä mukanaan hän on matkustanut Karjalaan, jossa Laatokan Konevitsan nimiselle saarelle hän on perustanut luostarin. Hän on kuollut 12. 6. 1444, ja pyhittäjän seuraajaksi luostarin johtoon on valittu munkki Johannes. Monia hävityksiä sotiin johdosta on saanut Konevitsan luostari kokea, mutta aina se tuhkaakaan on noussut kuokistukseensa. Loistonsa aikana on luostarilla ollut kolmekin kirkkoa, ja mm. v. 1924 on veljestöön kuulunut 70 veljeä. Konevitsan viimeinen autioituminen tapahtui v. 1939 sodan seurauksena. Luostarin veljet yhdessä johtajansa igumeni Maurikin kanssa siirtyivät Suomeen, ja perustivat Keiteleeseen Hiekan maatilalle siirtolaisuostarin. Vuosien kuluessa veljestön jäsenien siirryttyä ikuisuuteen, siirtyivät viimeiset munkit maatilalta Heinävedelle Valamon luostariin. Muodostettuun Konevitsan luostarin hoitokuntaan ovat kuuluneet siitä lähtien yli diakoni Leo Kasanko Kuopiosta, metsänhoitaja Niilo Kenjakka ja agronomi Johannes Wolkoff Lappeenrannasta.

Nyt lakkauttamispäätöksen jälkeen siirtyneen luonnollisesti Konevitsan luostarin omaisuus ortodoksisen kirkollishallituksen hallintaan. Luostarin kirkollisia esineitä on huomattava osa talletettu Ortodoksisen museoon Kuopioon sekä annettu Suomen ortodoksisen seurakuntien käyttöön. Pyhittäjä Arsenioksen Kreikasta tuoma pyhä kuva, konevitsalainen Jumalan äidin ikoni, joka on ainut keskiaikainen taulu Suomessa on Heinäveden Papinniemiessä Valamon luostarin alakirkossa. Veljestön viimeiset jäsenet 90-vuotias munkki Dimitri, 78-vuotias pappismunkki Johannes ja 60-vuotias munkki-diakoni Joonas viettävät kilvoituselämää Valamon luostarissa, sekä 82-vuotias pappismunkki Maksim toimii Lintulan luostarin sisariston rippisänä.

E. H.

— Oikeustieteen kandidaatin tutkinnon on suorittanut Eeva Maija Kyllikki Kuussaari.

ILOMANTSIN KARJALA-TALO

Runonlaulajain pirtin peruskivi muurattiin Ilomantsissa Parppeinvaaralla lauantaina.

Muuraustilaisuuden avasi pirttirahaston puheenjohtaja, rak.mest. S. A. Tervo. Lieriöön suljettavan asiakirjan luki rahaston esimies, opettaja Heikki Klemola.

Peruskiven muuraukseen osallistuivat rovasti Antti Kukkonen, Ilomantsin itäkylien edustajina mv. Kuisma Martiskainen, kaupunkineuvos Aulis V. A. Könönen ja rakennusmestari S. A. Tervo.

Runonlaulajain pirtti, joka suunnitelmien mukaan valmistuu ensi kesään mennessä, palvelee aluksi kotiteollisuusneuvonta-asemana sekä kesäisin retkeilymajana. Osittain rakennus saadaan käyttöön suunnitelmien mukaan jo tammi-kuussa.

Lahjoituksina pirttirahasto on saanut osittain tontin sekä 65.000 mk rahaa. Pirttirakennushankkeen toteuttamisessa on ollut mukana Karjalaisen Kulttuurin Edistämisseätiö.

Kun olemme saaneet todettua hankkeemme toteutetuksi, ei se koidu iloksi yksinomaan ilomantsilaisille ja pohjoiskarjalaisille vaan koko maamme kulttuurielämälle, lausui rovasti Antti Kukkonen Karjalaisen Kulttuurin Edistämisseätiön Runonlaulajan Pirtti-rahaston lehdistölle järjestämässä tiedoitustilaisuudessa.

— Nyt toteutuu Runonlaulajan pirtin hanke. Rahoituskin on selviämässä, mutta tarvitsemme vielä tukea. Olemme edelleenkin kaikkien kansalaisten varojen ja uhrimielen varassa.

Kaikki se toiminta, joka tapahtuu talossa, tulee olemaan täysin sopusoinnussa Karjalaisen Kulttuurin johtavien periaatteiden kanssa.

Mainittakoon, että Karjalan Sivistysseura rohkaisi aloitteentekijöitä antamalla ensimmäisenä rahalahjan 100.000:— vmk.

Kun molemmat KARJALA-talot ovat ensi kesänä pystyssä, toinen Suomussalmen Kuivajärvellä ja toinen Ilomantsin Parppeinvaaralla, syntyy väkisin runonlaulajantien näiden kahden karjalaiskylän välille. Olisi toivotavaa, että tämän kansallisen ja suuria korpimaita halkovan tien varteen syntyisi muitakin pyöreästä hirrestä tehtyjä suomalaisen työn näytteitä koti- ja ulkomaistenkin matkailijoiden iloksi. Jäämme jännittyneinä odottamaan sekä Domnan pirtin että Runonlaulajan pirtin viikimistilaisuutta. Ken elää, se näkee...

— Karjalainen kaupaneuvos Juho Heitto lahjoitti Miehikkälän kotiseutujuhlassa syntymäkotinsa maineen ja rakennuksineen kunnan kotiseutulautakunnalle museon perustamista varten.

— Valtiotieteen lisensiaatin tutkinnon on suorittanut lehtemme avustaja Usko Voitto Jalo Setälä. Joulunumerossa julkaisemme hänen kirjoituksensa »Vuosi 1923 Suomen ortodoksisessa kirkkokunnassa».